

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **G. S. P., a. s., P.**, IČO: X., proti žalovanému: **J. S. – A., R.**, IČO: X., o zaplatenie 7 055,95 Eur (212 567,42 Kč) s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-38Cb 96/1995-349 zo dňa 1. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-38Cb 96/1995-349 zo dňa 1. apríla 2009 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom konanie v sume 9 338,14 Kč zastavil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 6 745,98 Eur (203 229,28 Kč) s 5%-ným úrokom p. a. od 01. 12. 1994 do zaplatenia a náhradu trov konania 2 225,11 Eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pôvodný žalobca (Č. P., a. s.) sa svojím podaním domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 212 567,42 Kč

s 5%-ným ročným úrokom od 30. 11. 1994 do zaplatenia a náhradu trov konania. Svoj návrh žalobca odôvodnil tým, že žalovaný prevzal v T., na prepravu zásielku kartónov s obuvou s tým, že do miesta určenia – M., ju dodal s mankom. Keďže podľa vyhlášky ministerstva zahraničných vecí č. 11/1975 Zb. o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave – CMR (ďalej len Dohovor CMR) žalovaný zodpovedá za všetky škody na zásielke od jej prevzatia do jej vydania príjemcovi, je povinný uhradiť žalobcovi škodu. Žalobca svoj nárok oprel o ustanovenie § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa ktorého, ak poistený (spoločnosť A., s. r. o.) má proti inému (žalovaný) právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza právo na poistiteľa (žalobcu), a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol. Ide o zákonnú cesiu.

Na pojednávaní dňa 15. 10. 1998 žalobca z dôvodu počítačovej chyby pri prepočte z cudzej meny upravil výšku uplatnenej istiny tak, že sa domáha zaplatenia 203 229,28 Kč a uviedol, že suma uplatňovaná v českých korunách je rovnaká aj v slovenských korunách.

Podaním zo dňa 01. 04. 2009 žalobca preukázal, že na základe rozhodnutia jediného akcionára vo forme notárskej zápisnice zo dňa 27. 08. 2008 došlo k zlúčeniu obchodných spoločností a zmene obchodného mena žalobcu tak, ako je uvedené v záhlaví rozsudku.

Z vykonaného dokazovania mal prvostupňový súd za preukázané, že medzi žalobcom ako poistiteľom a spoločnosťou A., s. r. o., B., ako poisteným bola dňa 28. 07. 1994 uzavretá Hromadná poistná zmluva č. X. na dobu neurčitú. Všetky zásielky, na ktoré sa Hromadná zmluva vzťahovala, bolo potrebné prihlásiť k poisteniu jednotlivými prihláškami pred tým, ako sa začne poistená preprava. Preprava vykonávaná žalovaným, z ktorej nároky sú predmetom sporu, bola prihlásená k poisteniu prihláškou č. X./94 zo dňa 16. 09. 1994; z prihlášky je zrejmé, že predmetom poistenia proti všetkým nebezpečenstvám zo skladu na sklad bolo 830 kartónov koženej obuvi prepravovanej do Moskvy a poistená čiastka je 45 050,-- USD.

Poistený (obchodná spoločnosť A., s. r. o.) si dňa 13. 11. 1994 uplatnil u žalobcu svoj nárok z Hromadnej poistnej zmluvy na poskytnutie plnenia za škodu, ktorá mu bola spôsobená na prepravovanej zásielke v sume 7 135,-- USD. Žalobca na základe dokladov

predložených poisteným a po vykonaní príslušných šetrení dňa 20. 11. 1996 poskytol poistenému poistné plnenie vo výške 7 135,-- USD, čo po prepočítaní kurzom 26,856 Kč/USD podľa kurzového lístka Č. N. B. ku dňu 11. 11. 1996 predstavuje žalovanú sumu 203 229,28 Kč.

Súd prvého stupňa uviedol, že Zmluva o preprave bola bez pochybností uzavretá medzi spoločnosťou A., s. r. o. a žalovaným, a to na základe Dohovoru CMR, podľa ktorého dokladom o uzavretí prepravnej zmluvy je nákladný list. Ak nákladný list chýba, ak má nedostatky, alebo ak sa stratil, nie je tým existencia alebo platnosť prepravnej zmluvy dotknutá a vzťahujú sa na ňu aj naďalej ustanovenia Dohovoru CMR. Táto skutočnosť je preukázaná medzinárodným nákladným listom č. CZ 1X. (ďalej len MNL). Žalovaný v riadku 16 svojou pečiatkou a podpisom potvrdil vykonanie prepravy a A., s. r. o., potvrdila svoje postavenie odosielateľa.

Podľa článku 3 Dohovoru CMR platí, že pri použití tohto Dohovoru zodpovedá dopravca za konanie a opomenutie svojich zástupcov a pracovníkov a všetkých ostatných osôb, ktoré použije pri uskutočňovaní prepravy, ako za vlastné konanie alebo opomenutie za predpokladu, že títo zástupcovia, pracovníci alebo ostatné osoby konajú v rámci pracovných úloh.

Žalovaný v dokazovaní nepreukázal, že množstvo prepravovaného tovaru nebolo v čase naložky v súlade s MNL, a teda platí, že počet kusov prepravovaného tovaru a jeho značky sa zhodovali s údajmi v nákladnom liste.

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, teda bez ohľadu na porušenie povinnosti a zavinenie. Podľa článku 17 Dohovoru CMR dopravca zodpovedá za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky alebo za jej poškodenie, ktoré vznikne od okamihu prevzatia zásielky na prepravu až do okamihu jej vydania. Súd mal za preukázané, že dopravca prevzal zásielku na prepravu v stave a rozsahu deklarovanom MNL CZ 1X., a že vo vymedzenom čase došlo k čiastočnej strate zásielky, a tým vznikla škoda, čo bolo zistené po vyložení zásielky u príjemcu.

V článku 17 ods. 2 a 4 Dohovoru CMR sú uvedené liberačné dôvody, na základe ktorých sa môže dopravca zbaviť zodpovednosti. Existenciu liberačného dôvodu musí vždy preukázať dopravca, ako aj to, že škoda vznikla v príčinnej súvislosti s preukazovaným liberačným dôvodom.

Žalovaný nepreukázal žiadny z liberačných dôvodov v zmysle Dohovoru CMR, a teda sa nezbavil zodpovednosti za škodu.

Pri výške poistného plnenia súd prvého stupňa vychádzal z faktúry označenej v MNL, a nie z faktúry č. 2X./94 predloženej odporcom, ktorá nebola označená v MNL, a v ktorej bol rukou dopísaný údaj, že suma faktúry č. 3X./94 je 2 252,50 USD.

Podľa článku 23 ods. 1 Dohovoru CMR, ak dopravca má podľa ustanovení Dohovoru povinnosť nahradiť škodu za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky, vypočíta sa náhrada z hodnoty zásielky v mieste a čase jej prevzatia na prepravu. Preto súd s poukazom na faktúru č. 3X./94 zo dňa 16. 09. 1994, zápis v MNL, zápis o škode a kurzový lístok ČNB ohľadom výšky uplatneného nároku, v celom rozsahu akceptoval návrh žalobcu.

Podľa článku 27 Dohovoru CMR, oprávnený môže požadovať úroky náhrady škody, pričom tieto úroky vo výške 5% ročne sa počítajú odo dňa zaslania písomnej reklamácie dopravcovi. Na základe uvedeného súd uložil žalovanému povinnosť platiť tieto úroky od 01. 12. 1994.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Proti tomuto rozhodnutiu súdu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote podľa ust. § 204 ods. 1 O. s. p. odvolanie. V odvolaní namietal, že krajský súd v záhlaví rozsudku nesprávne označil žalobcu, resp. že zmenu žalobcu sa dozvedel až na základe rozsudku. Ďalej namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď nemal možnosť v zmysle článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa žalobcu došlo aj k úplne nesprávnej aplikácii príslušných ustanovení

Dohovoru CMR, pričom sa súd nezaoberal ustanoveniami Dohovoru TIR. Na základe týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-38Cb 96/1995 a aby mu vec vrátil na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca. K námietkam žalovaného uviedol, že súd bol riadne informovaný, že univerzálnym právnym nástupom zanikajúcej obchodnej spoločnosti Č. P. – S., a.s., sa stala spoločnosť G. P., a. s., a že následne došlo k zmene obchodného mena na G. S. P., a. s., pričom túto skutočnosť netreba dokazovať a ani oznamovať druhému účastníkovi. K odňatiu možnosti konať pred súdom z dôvodu neprítomnosti žalovaného na pojednávaní dňa 01. 04. 2009, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok a nemožnosti vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom žalobca uviedol, že žalovaný sa k návrhu žalobcu opakovane vyjadroval, bol prítomný na viacerých pojednávaniach a na pojednávanie, konané dňa 01. 04. 2009, sa napriek riadne doručenému predvolaniu nedostavil, pričom na predmetom pojednávaní žalobca nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov. K nesprávnemu právnemu posúdeniu – nesprávnej aplikácii ustanovení Dohovoru CMR s tým, že sa súd nezaoberal ustanoveniami Dohovoru TIR žalobca uviedol, že žalovaný neuviedol, v čom vidí nesprávnosť aplikácie ustanovení Dohovoru CMR. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s .p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O. s .p., § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Odvolací súd sa plne stotožňuje s právnym záverom prvostupňového súdu.

Námietka žalovaného ohľadne nesprávneho označenia resp. postupu súdu pri zmene žalobcu nie je dôvodná. V priebehu konania dňa 01. 04. 2009 právny nástupca pôvodného

žalobcu –spoločnosť G. S. P., a. s., so sídlom P. IČO: X., oznámil súdu (č. l. 347) , že z dôvodu zlúčenia Č. P. – S., a. s. a G. P., a. s., na základe Zmluvy o zlúčení vo forme notárskej zápisnice č. N 1x./2008, Nz 2x./2008, NCRI s 3x./2008 zo dňa 27. 08. 2008 prešli na neho všetky práva a povinnosti pôvodného žalobcu, dôkazom čoho je doložený výpis z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa , vložka č: X./B (č. 1.340). K zmene účastníka došlo na základe univerzálnej sukcesie, a preto súd zo zákona pokračuje v konaní ďalej s hmotnoprávnym nástupcom a nevydáva o tom uznesenie.

Taktiež námietka žalovaného, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, je irelevantná. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu konania, ktorá by mala za následok zrušenie rozhodnutia v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznával.

Z obsahu spisu je nesporné, že súd doručil žalobu žalovanému a žalovaný sa aj písomne vyjadril k nej, ako aj predloženým návrhom na dôkazy, ako aj k všetkým, ktoré sa vykonali (č. l. 29, 62, 125, 166, 199, 278.). Súd vo veci nariadil pojednávanie a to dňa: 23. 07. 1998, 17. 09. 1998, 15. 10. 1998, 12. 02. 2002, 09. 04. 2002, 22. 09. 2005, 08. 12. 2005, 12. 01. 2006, 28. 06. 2006, 06. 09. 2006, 27. 09. 2006, 08. 11. 2006, 13. 12. 2006, 24. 01. 2007, 28. 02. 2007, 20. 06. 2007, 12. 09. 2007, 24. 10. 2007, 11. 06. 2008, 30. 07. 2008, 28. 01. 2009, 01. 04. 2009. Na všetky pojednávania bol žalovaný predvolaný včas a riadne v súlade s ustanovením § 115 ods. 2 O. s. p. V prevažnej väčšine pojednávania boli odročené v dôsledku práceneschopnosti žalovaného alebo za účelom doplnenia dokazovania. Žalovaný mal možnosť na jednotlivých pojednávaniach, kde bol prítomný, vyjadriť sa k predloženým listinným dôkazom, ako aj svedeckým výpovediam, resp. navrhnúť doplnenie dokazovania (§ 123 O. s. p.). Na nariadené pojednávanie, konané dňa 01. 04. 2009, sa žalovaný nedostavil napriek včasnému a riadnemu doručeniu (viď.

návratka o doručení čl. 336), svoju neúčast' neospravedlnil a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, a preto súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O. s. p. prejednal vec v jeho neprítomnosti. Uvedeným postupom súdu neboli naplnené skutočnosti, zakladajúce dôvodnosť odvolania v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.

Právne posúdenie veci je všeobecne nesprávne, ak súd posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo právnu normu správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Prvostupňový súd správne na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a aj ho správne interpretoval, t. j. vyhlášku č. 11/1975 Zb. o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (ďalej CMR). V spornom prípade sa jednalo o medzinárodnú prepravu tovaru. Podľa Čl. 9 CMR nákladný list je, pokiaľ sa nepreukáže opak, vierohodným dokladom o uzavretí a obsahu prepravnej zmluvy, ako aj o prevzatí zásielky dopravcom. Je nesporné, že žalovaný ako dopravca uzavrel s odosielateľom zásielky spoločnosťou A., s. r. o., B., prepravnú zmluvu v zmysle Čl. 4 dohovoru (vid'. medzinárodný nákladný list č. 1. 2). Dopravca zodpovedá za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky alebo za jej poškodenie, ktoré vznikne od okamihu prevzatia zásielky na prepravu až do okamihu jej vydania, ako aj za prekročenie dodacej lehoty (Čl. 17 ods. 1). Žalovaný svojím podpisom a odtlačkom pečiatky na nákladnom liste potvrdil prevzatie zásielky bez výhrad v uvedenom množstve - 830 kartónov obuvi. Nesporne z vykonaného dokazovania vyplýva, že v okamihu vykládky u príjemcu (M.) prepravovaná zásielka nezodpovedala deklarovanému množstvu na medzinárodnom nákladnom liste (rozdiel v množstve). Žalovaný ako doprava neunesol dôkazne bremeno a nezbavil sa zodpovednosti za čiastočnú stratu zásielky a vzniknutú škodu v zmysle Čl. 17 ods. 2, 4 CMR.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. Keďže úspešný žalobca si neuplatnil žiadne trovy konania, neboli mu priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Alena P r i e c e l o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová